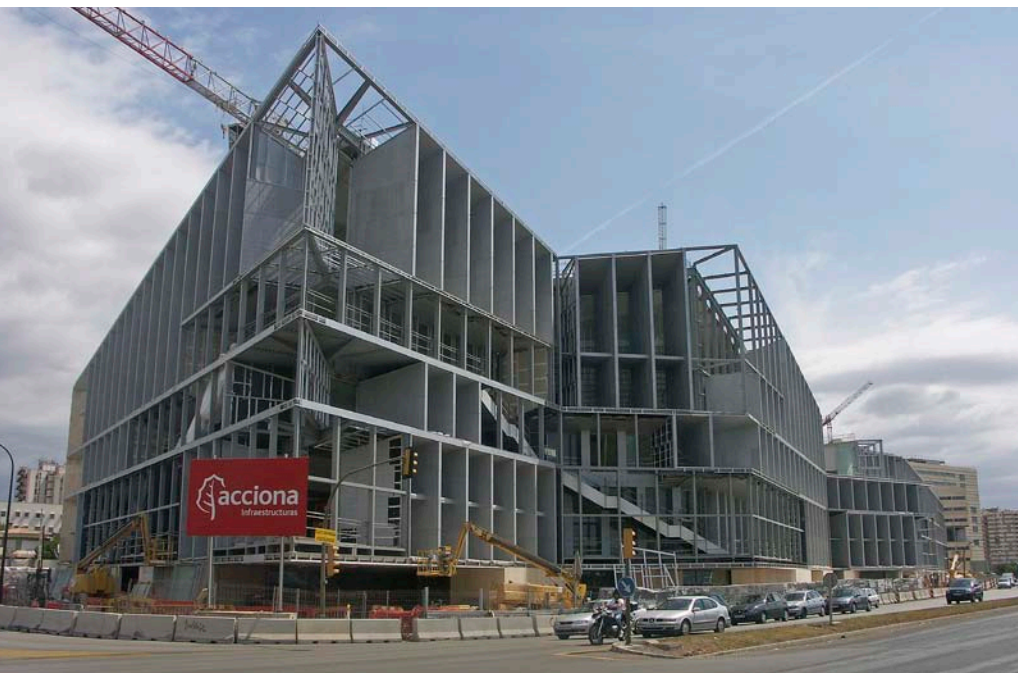

Quan Mallorca és Sicília sense morts

Els contribuents illencs pagaran 110 milions per un Palau de Congressos que gestionarà el gegant del turisme hotelier Grup Barceló.

La realitat, un cop més, supera la ficció i Mallorca esdevé una “Sicília sense morts”, un lloc on els més poderosos fan el que volen, com ho prova la trista història del Palau de Congressos.

L’escriptor mallorquí Guillem Frontera sol dir que “Mallorca és com Sicília, però sense morts”. A ningú se li pot escapar la raó de la irònica comparació. I si se li escapa, doncs només ha de llegir la darrera novel·la de Frontera –presentada la setmana passada a Palma–, que porta justament aquest títol: *Sicília sense morts*, i ho entendreà a la perfecció. Les dues illes estan agermanades en molts aspectes tenebrosos, diu si fa no fa el novel·lista, però Mallorca és més sibil·lina. En altres paraules: no necessita la violència per assegurar els grans negocis, els quals són a vegades il·legals però altres tantes també legals a pesar de ser vergonyosos.

Un d’aquests últims, dels legals i vergonyosos, s’ha perpetrat recentment: el Palau de Congressos de Palma. Una història que, en síntesi, significarà que els

contribuents hauran pagat 110 milions d’euros per fer aquesta infraestructura que llavors explotarà una empresa privada, el gegant del turisme hotelier Grup Barceló. Es dona la circumstància, molt cridanera, que Barceló ja s’hi presentà i guanyà el 2006 el concurs per fer-se càrrec de la construcció i posterior explotació del Palau. Però abandonà el projecte perquè li resultava massa car, no hi veia negoci, i va deixar les obres inacabades i les institucions públiques amb un pam de nas. Ara, quan manquen pocs mesos per finalitzar la construcció a compte del contribuent, el Grup Barceló guanya un altre concurs i s’empara de bell de nou de la gestió durant els pròxims 37 anys del Palau de Congressos i de l’hotel de gran luxe annex.

Pot ser que resulti estrany, vist des de fora, que no s’hagi aixecat una gran pol-

seguera, a Balears, amb motiu d’aquest assumpte. Doncs en efecte, no hi ha hagut gairebé polèmica. Un dia d’atenció mediàtica, alguna crítica política i s’ha acabat. Res més. La societat mallorquina no ha reaccionat mai davant de la corrupció generalitzada, i doncs, encara menys davant d’un legal negoci privat finançat pels doblers públics, encara que sigui una ignomínia. Per tant, d’ací a un mes, si fa no fa, el Grup Barceló signarà amb les institucions –l’Ajuntament de Palma i el Govern– el contracte. I al gener, quan les obres estaran acabades, podrà començar a guanyar doblers. Si en efecte els guanya, tot anirà la mar de bé. I si no? Doncs sempre li quedarà la possibilitat de repetir l’operació. Abandonar. Perquè, al cap i a la fi, si ho ha fet una vegada i no només li ha sortit de franc sinó que ha estat recompensat, aleshores quin problema hi hauria a fer-ho novament? Cap, evidentment. A Mallorca sempre guanyen els mateixos.

La història infame. Durant el segon Govern de Jaume Matas, entre 2003 i 2007, la sintonia dels grans hotelers amb el PP va ser absoluta. Venia de temps enrere, no debades les dues parts s’havien coordinat en la lluita contra l’ecotaxa que imposà el Pacte de Progrés presidit per Francesc Antich (1999-2003). Com que aquests empresaris volien fort i no et moguis un Palau de Congressos, el reclamaren a Matas i el líder conservador, per descomptat, els el concedí. El president anuncià el 2006 que el seu Govern i el consistori de la capital havien decidit iniciar els tràmits per construir-lo. A finals de la legislatura es convocà el concurs públic per a la construcció i explotació del palau referit, així com d’un hotel adossat de màxim luxe. El Grup Barceló i Iberostar eren les dues parts més importants d’una de les UTE (unió temporal d’empreses) que s’hi presentaren. Fou la que guanyà.

Però, poc després de la resolució del concurs, tot s’espatllà. Si més no a ulls de l’UTE triomfadora. Perquè UM pactà després de les eleccions de 2007 amb l’esquerra. Naixia el segon Pacte de Progrés. Les dues institucions implicades en

A l'esquerra, l'ex-batllessa socialista de Palma, Aina Calvo, que no es talla un pèl i qualifica d'"indecent" que Barceló es quedi amb el Palau de Congressos. A la dreta, José Ramón Bauzá, que, malgrat que hagi dit aquests anys que no hi havia doblers a la caixa per res, sí que n'ha trobat per acabar el Palau de Congressos.

l'assumpte, el Govern i l'Ajuntament de Palma, tenien nous presidents: Francesc Antich i Aina Calvo, respectivament, tots dos del PSOE. Hi hagué contactes durant mesos entre els hotelers i la batllessa i el president. Però no s'arribà a cap acord. No debades des de ben aviat constataren que les posicions estaven molt allunyades i que el pacte era gairebé impossible. Davant dels problemes que anaven sorgint, Iberostar acabà abandonant el projecte i el Grup Barceló es quedà com a nau capitana de l'UTE. "Si Matas hagués seguit ocupant la presidència [del Govern] i Catalina Cirer la batllia de Palma, no hauria passat res, però érem nosaltres els responsables i Barceló veié que no obtindria el que volia", diu una font socialista de la majoria política que governà Palma entre 2007 i 2011. I què volia? Trenta milions d'euros. Segons deia, era per compensar l'increment de cost que el projecte estava patint. Tant el Govern com l'Ajuntament s'hi negaren després que els informes tècnics concloguessin que no hi havia un tal sobrecost.

A partir del desacord entre Barceló i Govern i Ajuntament, els moviments de l'empresa hotelera tendiren a forçar un acord sota l'amenaça, més o menys clara, d'abandonar el projecte i deixar les institucions penjades i amb l'obra per acabar. Però ni Calvo ni Antich cediren. Finalment, després d'anys d'estira-i-arrotonsa, el 2 de febrer de 2011 el gegant del turisme hotelier oficialitzava la seva sortida de l'empresa concessionària. Segons el concurs que guanyà el 2006, les dues institucions li podien executar

l'aval que havia hagut de dipositar, de 5,2 milions d'euros, si entenien que incomplia el contracte signat, com era evident que estava passant. Però, per evitar la via judicial, tant la batllessa de Palma com el president del Govern decidiren no executar l'aval. Estaven convençuts que, si ho feien, Barceló aniria als tribunals i el projecte s'endarreriria almenys quatre o cinc anys més, fins que hi hagués una sentència en ferm. "Ens equivocàrem de mig a mig", lamenta ara una de les dues parts socialistes. No exigiren els diners a Barceló i tanmateix l'obra s'hagué d'aturar perquè el pressupost s'acabà.

Va ser el juliol de 2012 –ja en l'actual legislatura– quan el Govern i l'Ajuntament –tots dos, com és conegut, del PP des de juny de 2011–, amb les arques respectives buides, no pogueren continuar pagant l'empresa constructora i aquesta decidí parar les obres. Dos anys més tard, l'estiu de 2014, es reiniciaren després que l'executiu de José Ramón Bauzá, que assegura no tenir doblers per a res, trobés el capital suficient –en forma de més deute, és clar– per injectar-lo. I així poder acabar la construcció. El president assegurà, així mateix, que en el termini d'un any les obres estarien llestes i que es faria un concurs per adjudicar la gestió privada del Palau i de l'hotel.

Barceló guanya. Les obres no s'hauran acabat aquest pròxim estiu, tal com desitjava el president, sinó a principis de l'any que ve, segons asseguruen les previsions actuals. El que ha estat exactament com digué Bauzá que seria és allò del

concurs per atorgar la gestió privada. En efecte, es convocà la competició pública per gestionar el Palau de Congressos i l'hotel annex, a la qual es presentaren el Grup Barceló i el Grup Sol –l'altre gegant del turisme hotelier, presidit per Gabriel Escarrer. Fou resolt el passat divendres 10 d'abril. Amb el resultat ja esmentat. Barceló, a pesar d'haver abandonat anteriorment el projecte quan veié que se li incrementaven els costos, de no perdre la fiança i de deixar penjades les institucions, ara es queda amb el negoci durant 37 anys, després que els ciutadans hagin assumit l'esgarrifosa quantitat de 110 milions d'euros per acabar la infraestructura. A canvi, Barceló pagarà un cànon anual d'1.750.000 euros, a més del 5% dels ingressos i tindrà una opció de compra de l'hotel durant cinc anys per valor de 40,5 milions.

L'ex-president socialista Francesc Antich no ha fet cap valoració a propòsit d'això. Però l'ex-batllessa de Palma, Aina Calvo, no es talla un pèl: "Pot ser que sigui legal (el concurs i que el guanyi Barceló), però també pot ser indecent". I hi afegeix: "No deixa de ser molt cridanera el projecte perquè deia que no era atractiu ara se'l quedí després que els ciutadans l'hagin pagat amb doblers públics". En la mateixa línia, el seu partit, el PSIB-PSOE, va fer públic que considerava "indecent" que Barceló gestionés el Palau de Congressos. El candidat socialista a batlle de l'ajuntament a les pròximes eleccions, José Hila, acusà l'actual responsable municipal, Mateu Isern, així

Sintonia absoluta entre hotelers i PP

Les grans cadenes hoteleres i les patronals del sector estan encisades amb el Govern de José Ramón Bauzá. L'executiu conservador ha fet tot el que li han demanat. Ha aprovat una llei perquè els hotelers no hagin de complir les normatives urbanístiques, ha acceptat els suggeriments de tota mena que li han fet... i ara que vénen les eleccions, en bona lògica, és hora de tornar-li els favors. Així que la Federació Hotelera de Mallorca, entre altres grups d'aquesta naturalesa sectorial, no dubta a manifestar-se públicament a favor de les iniciatives portades a terme pel Govern del PP. Recentment, assegurava que gràcies a la política turística de Bauzá ha crescut aquest hivern la inversió en la reforma d'hotels –que poden augmentar l'alçada gràcies a una llei que els ha regalat el Govern: cap altre empresari no pot fer el mateix–, cosa que fa créixer la mà d'obra a la construcció, que, per mor de la política turística de l'executiu, arribaran més turistes a les Illes aquesta temporada

alta, que baixarà l'atur i, en fi, que les mesures preses pels conservadors suposen que l'economia illenca estigui sortint de la crisi.

El suport entusiasta dels hotelers al PP també queda palès en temes de política general, com per exemple ha passat aquest mes d'abril quan la Federació Hotelera, mitjançant un comunicat, expressava el seu suport a la proposta conservadora de reducció del nombre de diputats, que no va sortir endavant perquè necessitava la majoria qualificada de dos terços que no tenen els populars. No s'entén quina relació pot haver-hi entre el turisme i el nombre de ses senyories que s'asseguin al Parlament. És igual: allò que importa és donar suport sense manies al PP. Els partits d'esquerra tenen el comprensible convenciment que amb vista a les eleccions els hotelers es mobilitzaran a fons a favor dels conservadors amb l'objectiu d'evitar que perdin la majoria absoluta o, en el seu defecte, que puguin governar amb minoria.

com al Govern de Bauzá, de “no defensar els interessos dels ciutadans” i de plegar-se “als interessos particulars que en el seu dia ja atemptaren contra els generals”, en referència a l'empresa guanyadora del concurs. I exigia, davant dels periodistes, que l'Ajuntament de Palma i el Govern “ens expliquin com blindaran els ciutadans, si és que ho fan, davant la possibilitat que torni a passar el mateix”, o sigui que Barceló canviï d'opinió i abandoni la gestió si no guanya prou diners.

L'altre grup d'oposició a Palma i en el Parlament, Més, també s'ha esplaiat a l'hora de criticar el concurs i l'actitud mostrada per les dues institucions del PP. “El resultat de tot plegat és que els ciutadans hem regalat a Barceló uns 80 milions d'euros”, que serà el cost

global, segons els càlculs de la formació econacionalista, d'acabar les obres des de la sortida de l'empresa privada del projecte. A més, també critica el PSOE per no haver aprofitat per esbucar la construcció quan tenia la batllia, encara que estigués a mig fer, ja que al seu parer així s'hauria guanyat l'espai –fent-hi una zona verda– per als ciutadans i no, com ara, “per a una empresa privada”.

Com és lògic, des del PP es defensa tot el procés. El president de l'ens mixt Govern-Ajuntament per a la construcció del Palau de Congressos, Alvaro Gijón, que és tinent de batlle del consistori de Palma, trau importància al fet que hagi guanyat Barceló, l'empresa que abandonà el projecte el 2011: “No hi hagué mala fe”. De fet, el polític conservador defensa aferrissadament la

capacitat de Barceló i troba, en canvi, molt greu que “hi hagi hagut gent [en referència a Més] que volgués esbucar el Palau [de Congressos] quan les obres estaven executades en dos terços”. Per a Gijón l'únic verdaderament important “és que s'acabarà aquesta infraestructura que és tan important per a Palma i Mallorca i que la gestionarà una empresa de primer nivell internacional”.

Mentrestant, la constructora fa via per acabar les obres que paguen els contribuents, amb l'objectiu que al més aviat possible el nou negoci serveixi a una empresa particular per guanyar més doblers. Certament, massa vegades Mallorca pareix Sicília, sense morts.

Miquel Payeras

Cines Babel

Vicente Sancho Tello, 10. · València

Maps to the Stars

de **David Cronenberg**

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS :
4,40 € De dilluns a dijous
i 6€ cap de setmana.

(Cal acompanyar el justificant de pagament)

Si ets lector d'EL TEMPS:
5,60€ de dilluns a dijous
excepte vespra de festiu i festius.

